

joan amades

S
W
A
M
A

La memòria del poble

joan amades, *el nen*

En *Juanito*, com se'l coneixia al barri obrer del Raval barceloní.

"La meva mare era calcetera, havia treballat tota la seva vida en una fàbrica de teixits de punt on ja treballava l'àvia, i, quan la mare es va casar, li van donar feina a casa i repassava samarretes i les cosia a màquina. La vida dels meus pares era humil, tan humil com vulgueu, però amarada d'un gran amor familiar i d'un pregon afecte col·lectiu, però pobra molt pobra".

Joan AMADES, *Quan anava a estudi*. Barcelona, Ed. Barcino, 1982, pàg. 5-6.

Joan Amades va néixer el 23 de juliol de 1890, al barri barceloní del Raval.

Fill d'una família obrera que arribà a Barcelona amb la gran allau d'immigrants que a mitjans del segle XIX deixà l'entorn rural català.

La infantesa no va ser fàcil i, a causa de la situació econòmica familiar, els pares decidiren enviar-lo amb els avis paterns a Bot (la Terra Alta), on residí una temporada llarga.

En *Juanito*, tal i com l'anomenava la gent del barri del Raval, va conèixer de primera mà la cultura popular dels carrers barcelonins, zingars amb ossos balladors, baladers, l'home de la mundia, espectacles de titelles, la llanterna màgica, personatges singulars, etc...

Foto: Joan Amades quan va acabar l'escola el 1899.

Del periple escolar es poden destacar característiques que seran definitòries del personatge i que l'acompanyaran tota la vida. Per un cantó, l'avidesa per saber i l'esperit de treball i, per un altre, una memòria prodigiosa que havia de suplir una deficiència visual.

Joan Amades va créixer en una Catalunya convulsa. La industrialització ferotge canviava hàbits i costums col·lectius ancestrals i les desigualtats socials eren cada cop més evidents. La crisi en el món rural, deguda a la fil·loxera i a l'entrada de cereal americà en el mercat europeu, era el motiu per l'abandonament massiu del camp cap a les ciutats cercant fortuna.

Foto: Verema a la comarca de l'Anoia. Col·lecció Carbó Martorell.

De tornada a Barcelona, i motivat per l'interès especial del pare perquè aprengués de lletra, Amades ingressà a l'escola Víctor Hugo. La vida acadèmica però fou curta i als nou anys deixà els estudis per ajudar l'economia familiar posant-se al davant de la draperia que els pares regentaven als encants i que posteriorment reconvertiria en una parada de llibres de vell. Aquesta nova orientació del negoci seria clau en la formació del folklorista.

La vida de la família Amades Gelats no va ser senzilla. Blai, pare de Joan, era serraller però a causa del seu estat delicat de salut va abandonar l'ofici per fer de camàlic i Teresa Gelats, mare del folklorista, feia de calcetera. Davant la precarietat van optar per fer de drapaires, primer als Encants Vells i després als Encants Nous de Sant Antoni.

Foto: Blai Amades, Teresa Gelats i Joan Amades.

el nen

joan amades, *l'autodidacta*

D'esperit emprenedor i amant dels llibres,
es converteix en un home autodidacta.

"Sentia una veritable passió pels llibres, i aquests dos sentiments van poder més en mi que l'afany infantil d'esbargiment. Molt, però molt aviat, em vaig transformar en llibreter, em vaig guanyar de sobres el pa que menjava i vaig deixar d'ésser una càrrega per als meus pares i, fins i tot, ja els podia ajudar. [...] Amb els diners que el meu pare em donava en pagament del meu treball d'encantista comprava altres llibres que m'interessava de llegir i que no se'm presentaven en el negoci; els llegia amb una avidesa indescriptible i un cop llegits els posava a la parada i els tornava a vendre [...]"

Joan AMADES, *Folklore de Catalunya, III, pàg. 814-815.*

L'activitat excursionista va ser una font de formació de primer ordre ja que proporcionà a Joan Amades un important coneixement del territori català, així com dels costums i tradicions.

Foto: Joan Amades d'excursió amb l'Ateneu enciclopèdic Popular.

Les ganes de voler saber feia que llegís la majoria de material que li entrava a la botiga dels encants. Això sí, ajudat per una lupa ja que tenia una visió deficient. Altres factors que també van intervenir amb força en la seva formació els trobem en l'efervescent cultura obrera sorgida a finals del s. XIX al barri natal, l'excursionisme, l'ateneisme o l'esperantisme.

Joan Amades no és un intel·lectual que es pugui emmarcar dins els corrents culturals de l'època, res té a veure amb la burgesia, amb el noucentisme, ni amb el modernisme. Amades fou el darrer dels grans folkloristes autodidactes com Marià Aguiló, Aureli Capmany, Ramon Violant... que recolliren amb més entusiasme que mètode el tresor de la cultura popular catalana.

Joan Amades va ser un decidit impulsor de l'esperanto. L'any 1909 va participar en l'organització del Congrés Internacional Esperantista de Barcelona on va conèixer el Dr. Zamenhof i, d'ençà de la feta, fou un actiu divulgador d'aquest idioma participant en revistes i publicacions.

Foto: Caricatura de Joan Amades com esperantista.

La curta escolarització d'Amades va condicionar que fos autodidacta. Alguns estudiosos del personatge incideixen especialment en aquest aspecte en dos sentits: en un, es remarca l'esperit emprenedor i de treball, mentre que, un altre, evidencia determinades llacunes en el seu coneixement i mètode científic.

Als dotze anys Joan Amades havia transformat la draperia dels pares en una llibreria de vell. En aquest establiment el folklorista es convertí en un gran bibliòfil. Un especialista en el camp dels llibres i tot el que l'envoltà, ex-libris, papers de guarda, tipografies, encuadernacions... més endavant ho aplicà a les seves acurades edicions.

Foto: Ex-libris de Joan Amades.

l'autodidacta

joan amades, *el folklorista*

El *Costumari Català* és la punta de l'iceberg de la tasca de recopilació i salvaguarda del folklore que emprengué.

"També hi influí el fet d'adonar-nos [...] que els documents de cultura tradicional estaven amenaçats del greu risc de desaparèixer i calia ésser amatent a aplegar-ne el màxim i com més aviat millor."

Joan AMADES, *Folklore de Catalunya*. I, pàg. 13.

A partir de 1915 Joan Amades començà a interessar-se pel folklore. Dos factors determinaren aquesta motivació que acabà per ser de dedicació exclusiva. El primer, la descoberta del país, el territori, els costums i tradicions arran de l'activitat que l'apropà a la secció excursionista de l'Ateneu Enciclopèdic Popular i, un segon factor decisiu, el coneixement popular de la seva mare, Teresa Gelats, que exercí d'agent engrescador en el folklorista.

A partir de 1926 el nom d'Amades agafà volada. Les intervencions periòdiques a Ràdio Associació de Catalunya feren sòlida la seva popularitat fins al punt que als anys trenta esdevingué un etnògraf professional consolidat. La publicació de la *Biblioteca de Tradicions Populars* amb 42 volums entre el 1933 i el 1937 el portà en aquesta direcció.

La recerca de materials folklòrics i etnogràfics va empènyer a Joan Amades a recórrer el territori recopilant cançons, rondalles, llegendes, costums, tradicions... a voltes en condicions de força dificultat. Primer en solitari, més endavant amb el mestre Joan Tomàs que feia les anotacions musicals i, també després, per encàrrec de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.

Foto: Joan Amades de recerca pel Pla d'Urgell dalt d'un ruc en els anys 20.

Per l'obtenció de materials era del parer que era més profitós la recerca personal i directa que no pas la utilització de qüestionaris per part de corresponsals repartits pel territori.

Foto: Joan Amades recollint testimonis orals a Balaguer.

La postguerra va ser el període de les grans obres i del reconeixement internacional. Fou membre del projecte del *Museo de Artes y Tradiciones del Poble Espanyol* i treballà a l'*Institut Municipal d'Història de Barcelona*. Participà amb comunicacions i ponències en congressos d'etnografia d'arreu, rebé encàrrecs de la UNESCO. Malgrat el delicat estat de salut, en aquest període es publicaren les obres de recopilació i de síntesi definitives, *El Costumari* i *Folklore de Catalunya*.

La reputació de Joan Amades molt popular a partir de les intervencions a Ràdio Associació de Catalunya va fer que en moltes ocasions se'l sol·licités per participar en xerrades i conferències.

Foto: Joan Amades impartint una conferència al Club Excursionista de Gràcia pels volts dels anys trenta.

el folklorista

joan amades, *l'obra*

El catàleg bibliogràfic de Joan Amades aplega en l'actualitat 496 entrades.

"Cal fer un arplega el més gran possible de materials que permetin la construcció de l'edifici immens de la nostra tradició. Si no ens sentim prou preparats o prou capacitats per a destriar i ordenar els materials recollits, no per això ens deturem en la nostra tasca, acumulem-los i que els trobin reunits els qui ens vinguin darrera més competents i ensenyats que nosaltres."

Joan AMADES, *Folklore de Catalunya*, III, pàg. 1260.

Les dificultats visuals de Joan Amades requeriren en els darrers anys persones de confiança per tirar endavant les correccions i revisions dels llibres. L'esposa Enriqueta Mallofré, la cunyada Consol Mallofré i l'amic personal Pere Busquets foren els encarregats d'aquesta funció de suport.

Foto: Joan Amades, Enriqueta Mallofré i Consol Mallofré treballant al despatx del folklorista.

Joan Amades va ser un entusiasta, un apassionat, però per damunt de tot fou un treballador incansable, la capacitat de treball i de producció del qual són inqüestionables.

Foto: Joan Amades treballant al despatx de casa seva al carrer Provença de Barcelona.

Joan Amades és el folklorista més prolífic, tant per materials recercats com per obra escrita que ha tingut mai el país. La seva producció és heterogènia, desigual però de magnituds gegantines i d'un valor extraordinari. Els treballs s'involucren els uns amb els altres teixint la gran xarxa que finalment recolliran els grans llibres de síntesi com són el *Costumari Català*, obra en cinc volums ordenada al voltant del cicle de l'any, i *Folklore de Catalunya*.

Esdevé complexa establir una classificació temàtica de la vasta producció de Joan Amades, ja que cap tema etnogràfic o folklòric s'escapà del seu interès o estudi.

Els llibres publicats, 133 a hores d'ara, els articles, conferències, col·laboracions radiofòniques, comunicacions i ponències en congressos abracen aspectes tan diversos com, llegendari, rondallística, cançoner, lingüística, literatura popular, teatre, jocs, mitologia, ritus, bruixeria, imatgeria popular impresa, imatgeria festiva, balls i danses, arts i oficis, festes, cicle de la vida...

La tasca de Joan Amades pot dividir-se en tres etapes.

La primera, que va de l'any 1917 fins a finals de la dècada dels 20, es caracteritza per ser una obra tímida i de tempteig. Una segona, que s'inicia als anys trenta, en la qual destaquen els 42 volums de la *Biblioteca de Tradicions Populares*. I, la tercera, que s'inicia a mitjans dels anys quaranta fins a la seva mort, moment en què apareix la publicació del *Costumari Català* i *Folklore de Catalunya*.

De la totalitat dels àmbits temàtics, més de trenta de diferents, destaquen en la producció de Joan Amades els següents: costums i tradicions (25 obres), llegendari (26), rondallística (23), balls i danses (26), imatgeria popular (27), cançons i romanços (33), lingüística (30), refranys i proverbis (23), mitologia (17), teatre (11), ritus (10) i arts i oficis (11).

Foto: Diverses portades d'obres de Joan Amades.

l'obra

joan amades, al museu

Joan Amades aspirava a un museu modern, emmirallant-se en altres museus d'Europa de la mateixa disciplina.

"Por encargo de la dirección del Museo de Industrias y Artes Populares entre los años 1945/1951, he llevado a cabo 21 misiones para el estudio de diversos temas de carácter etnográfico por diversas localidades de Cataluña y Mallorca durante los cuales fueron obtenidas un total de 578 fotografías".

Joan AMADES, 30 de juny de 1951.

A la Secció Etnogràfica del Museu d'Arqueologia adquireix des del 1935 una important quantitat d'objectes, molts dels quals encara perviuen a Barcelona des del segle XIX. Són jocs i joguines, titelles i elements per fer-ne, figuretes de plom de tot tipus, objectes relacionats amb les creences religioses, amulets de tota mena, xiulets, figures i elements del pessebre i figures de papiroflèxia, que l'any 1940 es dipositarien al Museu d'Indústries i Arts Populars.

Joanet de l'aigua. Joguina tradicional de la nit de Sant Joan.

Foto: Ball de Panderos de Vilafranca, a Valls, amb Joan Amades, l'any 1951.

Foto: Festivitat de Sant Antoni a Tivenys, l'any 1956. L'ofrena, amb Joan Amades.

En aquest museu, ubicat al Poble Espanyol de Montjuïc, Amades va fer 21 viatges d'estudi des del 1945 fins al 1951, inclòs un a Mallorca, en els quals va generar un volum de gairebé sis-centes fotografies que documentaven les festes que va descriure posteriorment al *Costumari català*. Totes aquestes imatges formen part de l'arxiu fotogràfic de l'actual Museu Etnològic de Barcelona.

En les dècades de 1940 i 1950 Joan Amades i el també etnògraf Ramon Violant i Simorra van treballar plegats sota la direcció d'Agustí Duran i Sanpere, director del museu, arqueòleg i historiador, i van aconseguir que el Museu d'Indústries i Arts Populars del Poble Espanyol de Montjuïc arribés a tenir l'any 1955 més de 261.000 visitants. La mort prematura de Violant, també la de Joan Amades i la jubilació de Duran i Sanpere en un període de tres anys (1956-1959) van frustrar les bones expectatives del museu.

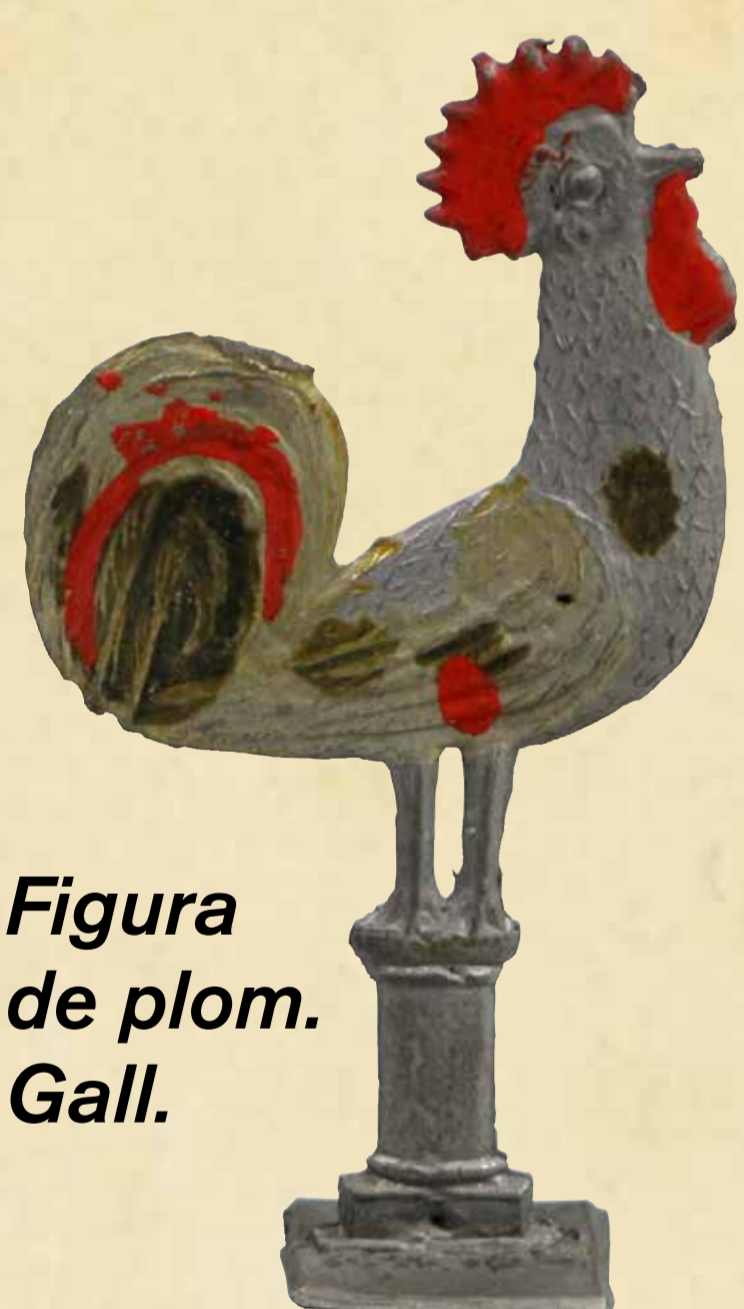

Figura de plom. Gall.

Siurell. Xiulet tradicional de l'illa de Mallorca.

Joguina sonall, de cartó emmotllat, amb pedretes dins.

Figura de plom. Tabaler d'una banda militar de música.

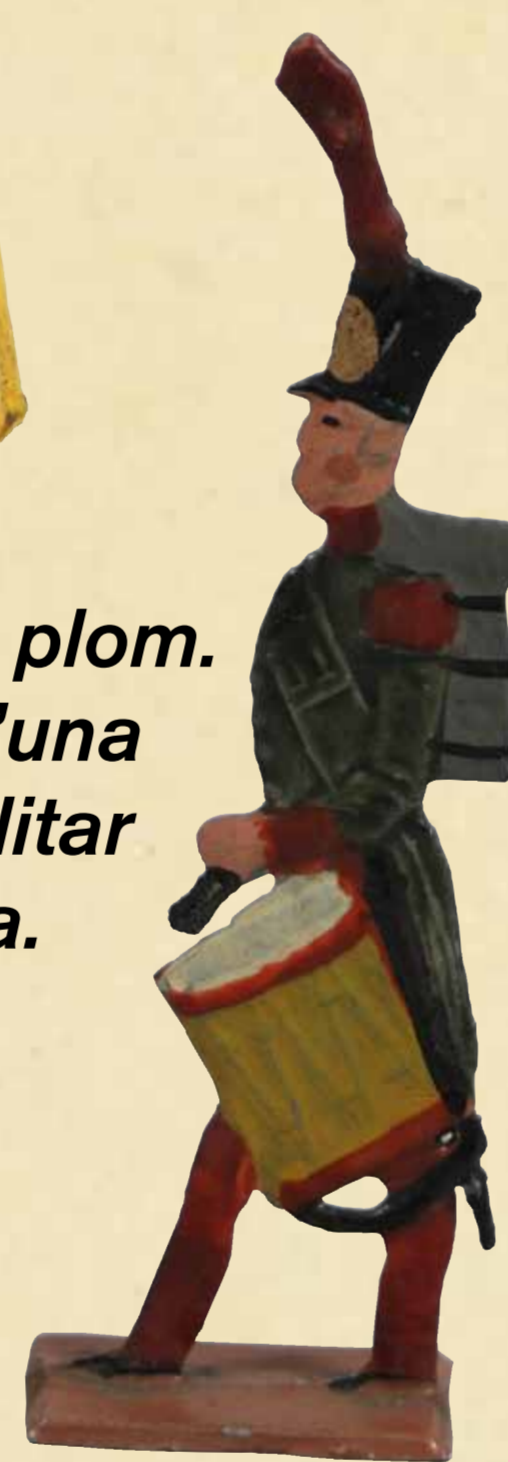

Figura de pessebre. Nens jugant a saltar i parar.

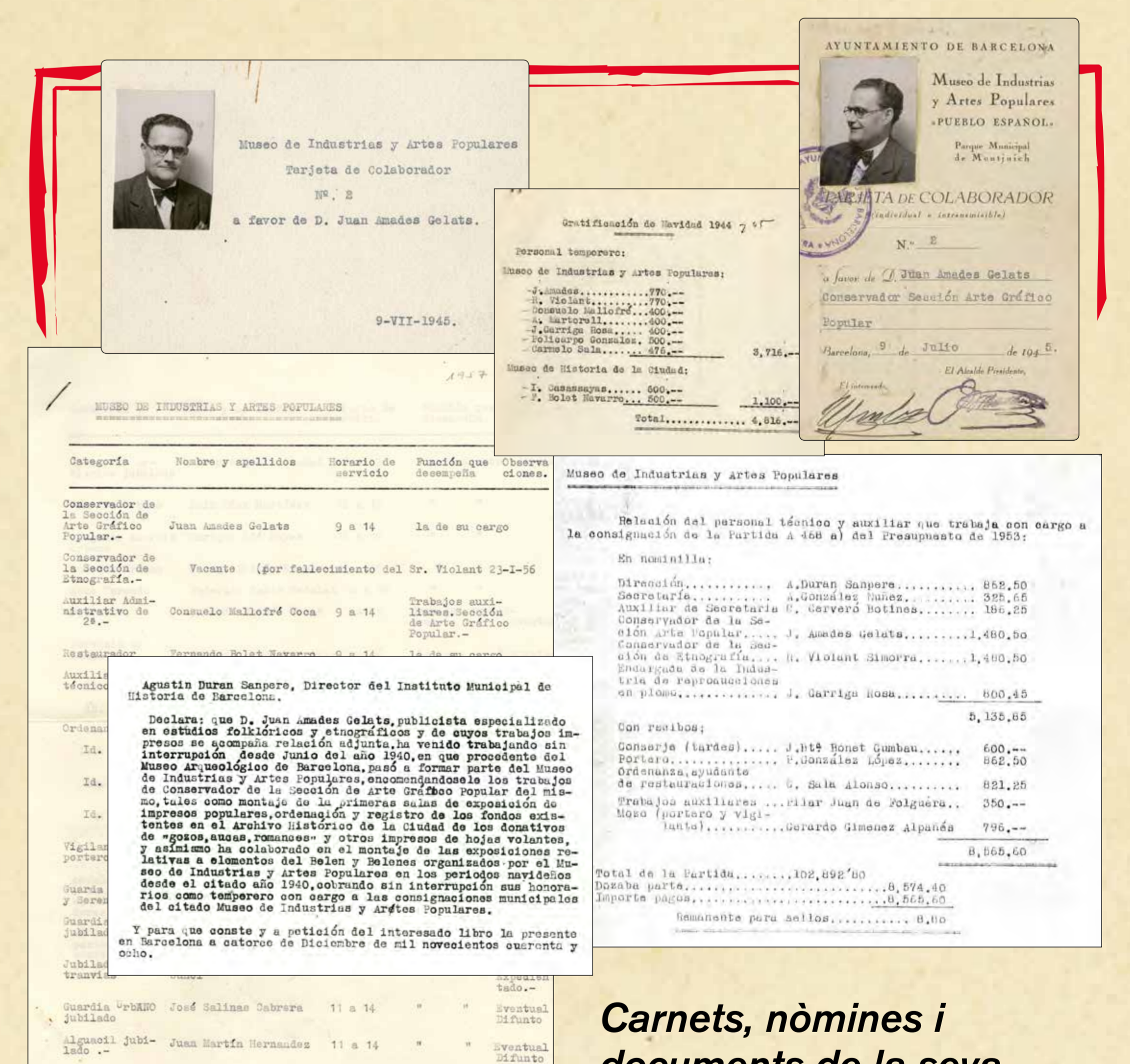
Corn marí. Usat en algunes dances i també entre els pastors i els pescadors per comunicar-se.

Almorratxa. Utilitzada en diversos balls per ruixar amb aigua de roses.

Càntir de bateig amb lactínics, per dur l'aigua beneïda del bateig.

Carnets, nòmines i documents de la seva vida laboral al Museu d'Indústries i Arts Populars.

al museu

joan amades, *el llegat*

Joan Amades va recopilar gran quantitat de materials que poden ser consultats al Fons Amades del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

"Quan em vaig sentir interessat per la imatgeria popular i per la literatura de fil i canya, van reviure en mi amb tota l'emoció aquells moments de la meua vida infantil i vaig cercar en Maçanelles, que per bé que feia molts anys que havia plegat el negoci, encara conservava les existències que li van sobrar, les quals li vaig comprar amb gran goig i emoció i van constituir el començament de la meua col·lecció d'imatgeria. També vaig adquirir el fons de les parades de fil i canya que hi havia instal·lades al Pes de la Palla i a la Riera Baixa, cantonada amb el carrer de l'Hospital davant les quals també m'havia embadalit moltes vegades, de marrec".

Joan AMADES, Quan anava a estudi, pàg. 58.

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya va adquirir el Fons Amades de mans d'un particular, en dues etapes. La primera, l'any 1989 la biblioteca personal del folklorista, alhora que Consol Mallofré, cunyada i col·laboradora de Joan Amades, va cedir un important conjunt de materials que encara tenia a casa seva. En una segona etapa, l'any 2001, el Departament comprà la resta del fons gràfic que aplega una col·lecció de prop de 13.000 documents.

L'any 1995 Consol Mallofré va fer donació de la resta de materials inèdits a l'Associació Cultural Joan Amades perquè fossin publicats i posteriorment lliurats al Fons Amades del Departament de Cultura. Des de llavors aquesta associació té cura de la publicació i de la reedició d'obres que pel seu interès mereixen ser reeditades, com per exemple la Biblioteca de Tradicions Populars.

A la biblioteca hi ha entre llibres del propi autor i volums de la seva col·lecció particular 2.200 títols dels segles XVII, XVIII, XIX i XX. L'hemeroteca consta de 192 revistes i anuals. Aquest fons documental pot considerar-se com un dels més importants en el seu gènere del nostre país. L'arxiu abasta papers personals, fotogràfics, epistolars, musicals, monografies, reculls de premsa i sobretot d'imatgeria popular que havia aplegat com a recercador de tot el que tenia a veure amb la cultura popular.

Romanços, auques, ventalls, fulls de rengle, gravats, goigs, jocs, apunts, retalls de premsa, fotografies, llibres, carnets de ball... etc. Testimoni del que va ser el particular món de Joan Amades.

Foto: *Materials de l'Arxiu Joan Amades.*

llegat

joan amades, *la memòria del nostre poble*

Què seria la cultura popular i tradicional catalana sense l'Amades?

"La meva política és la meva ploma. Jo no aniré a cap míting però els meus llibres són el testimoni del meu compromís."

Referit a Joan Amades per Consol Mallofré.

Joan Amades va morir als 68 anys el 17 de gener de 1959, diada de Sant Antoni, curiosament una de les més riques en manifestacions festives del calendari tradicional català. Els missatges de condol arribats de persones, estudiosos i institucions d'arreu del món dedicades a l'etnografia, folklore, antropologia etc. reflecteixen la talla personal i la transcendència professional de Joan Amades i Gelats.

Científic o no, els treballs han esdevingut referent inel·ludible pels estudiosos actuals. Però també és important el paper de les seves recerques en el procés de la recuperació festiva dels pobles i ciutats de Catalunya ja que els materials recollits van exercir de fonaments indiscutibles per reconstruir i reinventar el patrimoni festiu i folklòric de Catalunya.

És possible que el mateix Amades no fos conscient de l'abast que la seva obra tindria pel futur cultural d'un país com el nostre, a voltes desmemoriat, a voltes maltractat. Joan Amades passa a ser, de totes totes, memòria popular gràcies als seus escrits que han conservat usos i costums del poble, esdevenint protector d'identitats que més d'una vegada han estat en perill de diluir-se, desdibuixar-se o fins i tot esborrar-se sobretot quan anaven mal dades.

Joan Amades va morir de sobte, la mateixa nit havia treballat fins tard i el paper encara era a la màquina d'escriure amb la tinta ben tendra, "ara que rajava tant bé" havia comentat abans d'anar a descansar.

Foto: Seguici en el dia de l'enterrament del gran folklorista.

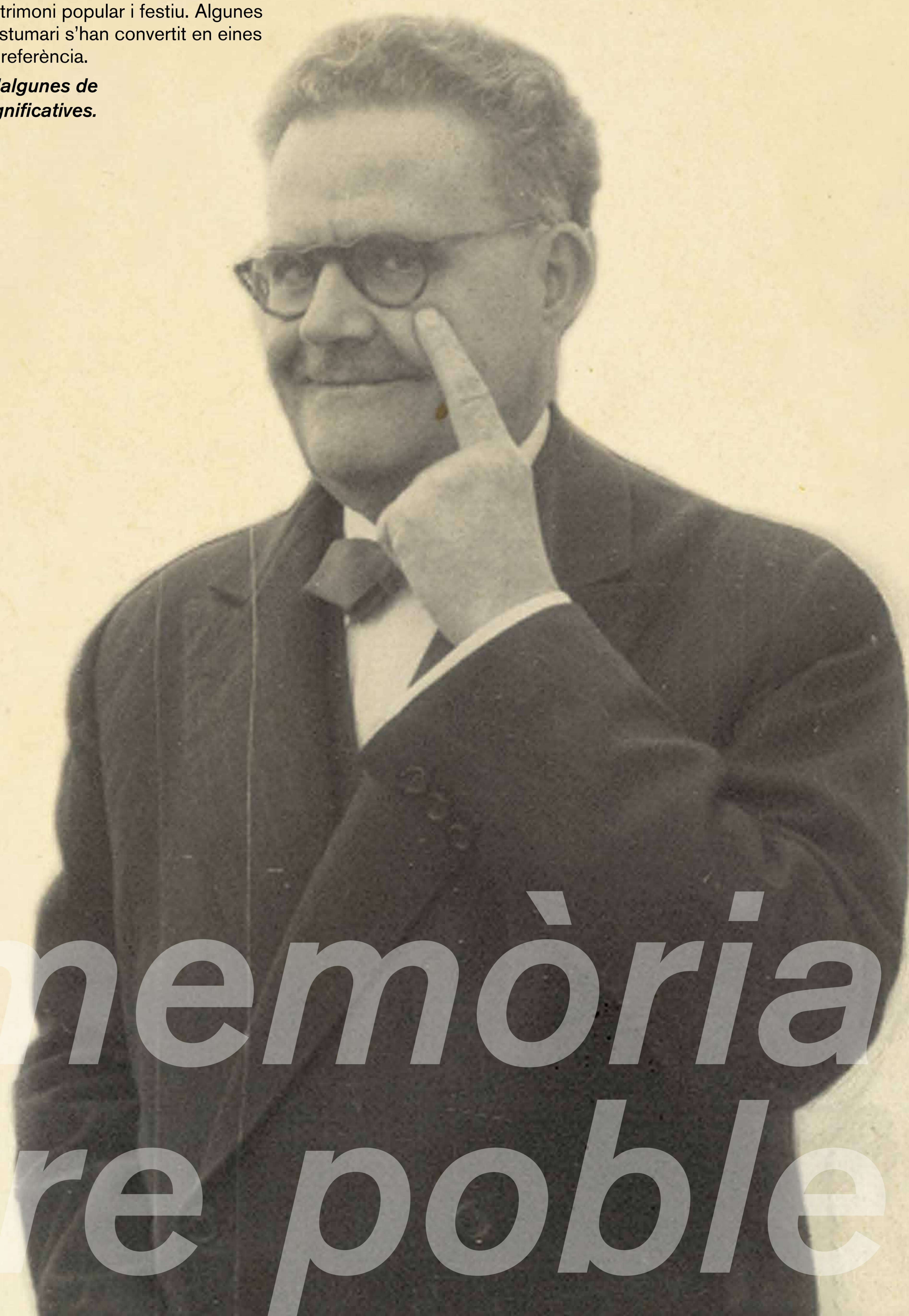
El món de Joan Amades, meitat real meitat imaginari, rescabador del saber popular d'un poble. Segons Josep Maria Garrut l'obra és [...] el fruit de l'amor a la terra, i si no hagués estat així, l'Amades i molts d'altres no haurien fet res [...].

Foto: Rebut l'últim volum del Costumari.

Costumari Català, Folklore de Catalunya, Gegants Nans i Altres Entremesos, i tants d'altres títols han contribuït de manera decisiva a la recuperació, reinvençió i transmissió del patrimoni popular i festiu. Algunes d'elles, com el Costumari s'han convertit en eines pedagògiques de referència.

Foto: Portades d'algunes de les obres més significatives.

*la memòria
del nostre poble*

joan amades, any a any

La vida de Joan Amades és intensa, apassionada
i compromesa amb el país.

- 1890 Neix al Raval barceloní el 23 de juliol.
- 1899 Deixa el *Colegio Víctor Hugo* per treballar amb els pares en el negoci familiar (draperia).
- 1902 Llibreter de vell en el mercat dels Encants Nous de Barcelona.
- 1906-07 S'integra en la Secció d'Excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular (AEP). Participa en l'organització del primer viatge turístic per a obrers a Barcelona, auspicat per l'AEP.
- 1909 Participa en el *Congrés Internacional Esperantista de Barcelona*. A partir d'aquest instant comença la seva campanya en pro de la divulgació de l'esperanto. N'edita revistes i butlletins.
- 1915 Comença l'interès pel folklore.
- 1916 Fundació de l'*Esbart Folklòric* de l'AEP. J. Amades en serà president en anys propers.
- 1917 Publica el primer comentari de caràcter folklòric a la revista *Excursions* de la secció d'excursions de l'AEP. Participa en les activitats de l'*Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya*. L'activitat folklòrica comença a ser el principal dels seus interessos.
- 1918 Comença a publicar la sèrie "Cançons populars catalanes" a *Excursions*. President i director honorari de l'*Esbart Català de Dansaires*, de Barcelona. Incentiva la creació de grups i publicacions esperantistes.
- 1921 El treball *Recull de cançons populars de la comarca del Camp* és premiat al IV Certamen del Centre de Lectura de Reus. Comença la relació epistolar amb etnògrafs i folklòristes catalans i d'arreu.
- 1922 A la *Festa de la Música Catalana* (concurs IXè) guanya el premi extraordinari ofert per l'Obra del *Cançoner Popular de Catalunya* amb els seus reculls *Cançoner de la Gran* (Lema: "Treballem esperançant") i *Recull de cançons populars vilanovines* (Lema: "Qui canta els seus mals espanta").
- 1923 Col·laborador del *Diccionari General de la Llengua Catalana*. Membre de l'*Obra del Cançoner Popular de Catalunya* (OCPC) i de l'*Associació Catalana d'Antropologia, Etnologia i Prehistòria* (ACAEP) (Universitat de Barcelona). President de la Federació Catalana d'entitats esperantistes. Preparació de vocabularis per l'*Atlas Lingüístic de Catalunya*. Diversos premis en el 1r Concurs de l'OCPC (1923) pels seus treballs *Reculls de cançons populars catalanes*, *Tonades infantils*, *Baladres barcelonins*.
- 1924 Diversos premis en el 2n Concurs de l'OCPC pels treballs *Música de Cornamusa*, *Crits i tonades típiques*, *Folklore barceloní*, *Maneres populars de fer música*, *Balls populars del Rosselló i Música popular valenciana*.
- 1925 Publicació d'*El Ball de Gitanes* al butlletí de l'ACAEP. Membre de la societat germana *Die Hermann-Barth Gesellschaft für Geistige Völkerverständigung und Völkergeistforschungen in Berlin und Wien*.
- 1926 I concurs del Llegendari Popular de Catalunya (1926), Humils personatges llegendaris. (Arxiu Fund. Patxot).
- 1927 Inicia les missions recol·lectores amb l'OCPC. Guanya el I Concurs Literari "Premis la Sardana" (Lema: "De l'agre de la terra") convocat pel Foment de la Sardana de Barcelona, amb el treball *La Sardana*, publicat el 1930.
- 1929 Diversos premis en el II Concurs del Llegendari Popular Català pels treballs *Aplec de llegendes populars*, *La llegenda i el proverbi*. Secretari del Comitè Folklòric de l'Exposició Universal de Barcelona. Inicia la col·laboració amb Pau Vila i Josep Colominas entorn del tema de la Imatgeria Popular Catalana. III Concurs del Llegendari Popular Català. Treballs premiats *Recull de llegendes catalanes*, *Proverbis llegendaris*, *De la Bíblia Popular*.
- 1930 Soci Protector de l'Orfeó Català.
- 1931 Matrimoni amb Enriqueta Mallofré i Coca. Accésit al Premi Francesc Vives de l'Institut d'Estudis Catalans pel seu treball *Estudis d'Etnografia Catalana*. Jocs Florals de les Festes de la Mare de Déu de la Candela (Valls): treball premiat *Vells oficis que es perden*. Èxit aclaparador amb la intervenció a l'Exposició sobre "La Cornamusa" dins l'Orfeó Català. Publica *Imatgeria popular catalana. Les auques* (en col·laboració amb J. Colominas i P. Vila).
- 1932 Premi de la secció filològica de l'Institut d'Estudis Catalans pel treball *Vocabulari dels Pastors*, i pel treball *Vocabulari de l'art de la navegació i pesca*. Accésit al Premi de Filologia, 1932. Publica *Les diades populars catalanes*.
- 1933 Comença a publicar la *Biblioteca de Tradicions Populars* (42 volums). III Concurs de la *Masia Catalana*: treball premiat, *Masies de llegenda*. Comença col·laboracions setmanals a Ràdio Associació de Catalunya. Publica *Imatgeria Popular Catalana. Els soldats i altres papers de rengles* (en col·laboració amb J. Colominas i P. Vila).
- 1936 President de la secció de folklore del Centre Excursionista de Catalunya. Conservador de la secció d'etnografia del Museu Arqueològic de Barcelona. Publica *Gegants, nans i altres entremesos*. IV Concurs de la *Masia Catalana*: treball premiat: *El foc i la llum a pagès*.
- 1936 Soci de Mèrit de l'Esbart Català de Dansaires.
- 1936-39 Durant la Guerra Civil espanyola, alterna el treball al Museu Arqueològic i al Poble Espanyol, on és encarregat de seleccionar les peces que arriben en dipòsit.
- 1940 Deixa el Museu Arqueològic i s'incorpora a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Membre fundador del Museu d'Indústries i Arts Populars (MIAP).
- 1942 Inauguració de la secció d'etnografia del MIAP. Encarregat de la secció de gravats del MIAP i de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.
- 1944-47 Membre de les "seccions de etnografia i etnologia" del CSIC a Barcelona. Membre fundador del Centro de Estudios de Etnología Peninsular.
- 1945 Comença les col·laboracions al butlletí radiat setmanal de l'Institut Municipal d'Història, *Divulgaciones Históricas de Barcelona*.
- 1946 Publica *El Pessebre*.
- 1947 Pateix una hemiplegia. La part dreta del cos li queda paràlitzada.
- 1948 *Els Goigs*, en col·laboració amb Josep Colominas. Membre de la Societat d'Estudis Arqueològics, Històrics i Filològics de l'Institut d'Estudis Catalans. Col·laborador honorari de l'*Instituto Español de Musicología*.
- 1949 Soci d'honor dels Amics dels Goigs.
- 1950-56 *Costumari Català* (cinc volums). Cicle de l'any.
- 1950-59 *Folklore de Catalunya* (tres volums: I. Rondallística; II. Cançoner III. Costums i Creences).
- 1951 Membre de l'Asociación Española de Etnología y Folklore. Soci del Club Internacional de Folklore (Natal, Brasil). Corresponsal de la delegació Peruana del Club Internacional de Folklore. Participa en l'Exposició Internacional de Literatura Belenista" (Sant Sebastià).
- 1952 Membre honorari de l'Instituto de Estudios Ibéricos de Etnología Valenciana. Membre corresponsal de la Sociedad Folklórica de México. I Congreso Internacional de Folklore (Palma de Mallorca).
- 1953 Membre corresponsal de la Sociedad Folklórica de México. Participa en el Festival Nacional des Chants et de Danses Populaires (Biartziz), el Congreso de Studi Etnografici Italiani i Mostra d'Oltramare e del Lavoro Italiano nel Mondo (Nàpols).
- 1954 L'Ajuntament de Barcelona el nomena *conservador* (14 de maig). Premi Sant Jordi de la Diputació de Barcelona pel treball: *Leyendas marineras de Cataluña*. Congreso Internacional di Musica Mediterranea (Palerm). Congreso Internacional del mare (Nàpols). International Congress of Folklore (Sao Paulo, Brasil).
- 1955 Premi Sant Jordi de la Diputació de Barcelona al treball *Etnología Musical del Vallés*. Congreso de Etnografia e Folklore (Braga, Portugal). Congreso Nazionale della Tradizione Popolari.
- 1957 Soci Ordinari del Centro Internazionali Studi Musiche Popolari Mediterranee. *Contes catalanes* (París, Ed. Erasme). Aquesta publicació fou un dels resultats d'un encàrrec de la UNESCO per a la classificació de rondalles catalanes. Congreso Italiano de Folklore (Chiatti, Italia). Congrès Internacional de Pessebristes (Barcelona).
- 1958 Coloquio Internacional de Etnografia Leite de Vasconcellos (Porto, Portugal). Segon premi del Concorso Internazionale Folcloristico, intitulat "Giuseppe Pitre" de l'Azienda Autonoma di Turismo per Palermo e Monreale. Festival Internacional de la Marionette (Lieja, Bèlgica).
- 1959 Mor el 17 de gener, dia de Sant Antoni.

JOAN AMADES, *la memòria del poble*, és una producció
de l'**ASSOCIACIÓ CULTURAL JOAN AMADES**
amb motiu dels 125 anys del naixement del folklorista.

Direcció i continguts

Amadeu Carbó

Textos

Amadeu Carbó, Pol Ducable, Antoni Serés i Gustau Molas

Recerca gràfica

Raül Contel, Jan Grau i Antoni Serés

Correcció lingüística

Montserrat Canela

Disseny gràfic

Xavier Malet

Producció gràfica

Fons Gràfic

Agraïments

Pere Cañellas, Elisabet Colominas, Gemma Fernández,
Josep Maria Gol, José Luís Gutierrez, Griselda Karsunke,
Josep Maria Ubierno

Imatges procedents del Fons Amades del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya,
Museu Etnològic de Barcelona i Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Per saber-ne més:

www.joanamades.cat

DDAA. *El món de Joan Amades.* Edita Departament de Cultura de la Generalitat
de Catalunya, amb motiu del centenari del naixement del folklorista. Barcelona, 1990.

CALVO i CALVO, Lluís. *Joan Amades i Gelats.* Edicions de Nou Art Thor.
Col·lecció "Gent Nostra", núm. 83. Barcelona 1990.

DDAA. *Actes de la 5a Jornada d'estudis locals Joan Amades.* Edita Ajuntament de Bot.
Bot 2003.

Amb el suport:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
**Direcció General de Cultura Popular,
Associacionisme i Acció Culturals**

 **Museu
Etnològic**
de Barcelona

